

Protokół
kontroli doraźnej przeprowadzonej
w Urzędzie Gminy Łącznej

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Urząd Gminy Łączna ul. Kamionki 60 NIP: 6631426243; REGON: 290567124 e-mail: urząd@laczna.pl; tel. 41 25 48 960; fax: 41 25 48 977. Wójtem Gminy Łączna jest Pan Romuald Kowaliński.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach: Grzegorz Trapcia – st. inspektor wojewódzki Oddziału ds. Informatyzacji i Spraw Społecznych (koordynator kontroli) oraz Anna Korcipa – inspektor Oddziału ds. Informatyzacji i Spraw Społecznych – na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli nr odpowiednio 31/2019 oraz 30/2019 z dnia 23 stycznia 2019 r. wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Pana Mariusza Paska.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniu 25 stycznia 2019 roku. Dokonano wpisu do *Książki kontroli Urzędu Gminy* pod pozycją nr 6.

IV. Określenie przedmiotu i zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą:

Sposób prowadzenia przez Zespół Interdyscyplinarny w Łącznej procedury „Niebieskie Karty” w sprawie indywidualnej.

Kontrola doraźna została przeprowadzona w związku ze skargą indywidualną na działalność Zespołu Interdyscyplinarnego. Zarzuty poruszone w skardze dotyczyły:

- Braku podejmowania działań pomocowych przez zespół interdyscyplinarny na rzecz skarżącej;
- Stronniczego prowadzenia procedury przez Policję;
- Przewlekłego prowadzenia sprawy przez GOPS w zakresie udzielenia skarżącej pomocy pieniężnej na zakup opału i uregulowanie rachunków za media.

Okres objęty kontrolą: 21 września 2018 r. do dnia kontroli.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Zespół inspektorów po zapoznaniu się z dokumentacją przedmiotowej procedury „Niebieskie Karty”, ustalił co następuje:

Do dnia kontroli w rodzinie wypełnione zostały 2 formularze „Niebieskiej Karty A”. Formularze zainicjowały dwie odrębnie prowadzone procedury „Niebieskiej Karty” w tej samej rodzinie.

Analizując dokumentację zgromadzoną przez Zespół Interdyscyplinarny, kontrolerzy ustalili co następuje:

1. „Niebieska Karta A” sygn. KS 13857/18 inicjująca procedurę w rodzinie została sporządzona w dniu 21 września 2018 r. przez funkcjonariusza policji. Formularz NK A wypełniono na komisariacie policji bez udziału osoby, co do której zachodzi podejrzenie, że stosuje przemoc. W formularzu wykazano różne formy przemocy fizycznej i psychicznej. W formularzu skarżąca widnieje jako osoba, co do której zachodzi podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie. Jako domniemanego sprawcę wskazano syna skarżącej. Wskazano także trzech dorosłych świadków przemocy. Jednocześnie przyjęto zgłoszenie o znęcaniu się. Formularz został wypełniony zgodnie z §2 i 4 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” z dnia 13 września 2011 r. (Dz.U. Nr 209, poz. 1245). **Wszczęcie procedury nie budzi zastrzeżeń;**
2. Niebieska Karta sygn. KS14319/18 z 2.10.2018 r. założona przez Komisariat Policji w Suchedniowie inicjująca procedurę, w której osobą co do której zachodzi podejrzenie, że doświadcza przemocy jest synowa skarżącej a sprawcą skarżąca [zał. nr 1]. W NK A widnieją informacje dotyczące różnych form przemocy, w tym fizycznej skutkującej uszkodzeniami ciała, przemocy psychicznej oraz innych jej form tj. znieważenia. W NK A wskazano dwie dorosłe osoby będące świadkami przemocy. Formularz został wypełniony zgodnie z §2 i 4 przedmiotowego Rozporządzenia. **Wszczęcie procedury NK nie budzi zastrzeżeń zespołu kontrolującego;**
3. Oba formularze NK A wszczynający procedurę przekazał Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego z zachowaniem terminu wynikającego z §7 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularza Niebieska Karta;
 - W obu procedurach powołano 3-osobową grupę roboczą w składzie: pedagog, pracownik socjalny, dzielnicowy oraz ustalono odrębne terminy spotkań z osobami objętymi procedurą;
 - Wszyscy członkowie powołanych grup roboczych złożyli wymagane na podstawie art. 9c ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oświadczenia o zachowaniu poufności danych;
 - W dniu 2.XI.2018 r. odbyło się spotkanie z osobą składającą skargę do WPSiZ. Podczas spotkania z w/w sporządzono „Niebieską Kartę C i D”. Interesantce zaproponowano udział w mediacjach. Zainteresowana odmówiła jednak tej formy pomocy. Plan pomocy przewidywał prowadzenie monitoringu sytuacji rodziny w miejscu zamieszkania przez Policję i OPS;
 - Spotkanie z rodziną osoby, która złożyła skargę, planowane było na dzień 6.XI.2018 r. Na spotkanie nie stawił się przedstawiciel rodziny. Syn interesantki wziął udział w ponownie zorganizowanym spotkaniu w dniu 26.XI.2018 r. W trakcie wypełniono NK C i D, zaproponowano pomoc psychologiczną w PCPR w Skarżysku Kamiennej. W tym samym dniu odbyło się spotkanie z synową skarżącej widniejącą w NK „A” z 2.10.2018 jako osoba co do której zachodzi podejrzenie, że doznaje przemocy

w rodzinie. W/w zobowiązała się do korzystania ze wsparcia psychologicznego w PCPR w Skarżysku Kamiennej;

- Opracowany przez grupę plan pomocy przewidywał prowadzenie monitoringu sytuacji rodziny w miejscu zamieszkania przez Policję i OPS oraz objęcie małoletniego dziecka w rodzinie wsparciem pedagoga w szkole [zał. nr 2];

Nieprawidłowości:

- Niebieskie Karty „A” wszczęły dwie odrębne procedury, prowadzone w odrębnych teczkach. Działania podejmowane w ramach procedur były jednak tożsame. Do pracy z rodziną powołano dwie oddzielne grupy robocze, złożone jednak z tych samych osób. Osoby objęte procedurą, zaproszone/wezwane na posiedzenie grupy roboczej, występowały w jednym czasie w podwójnej roli osoby, co do której zachodzi podejrzenie iż doznaje przemocy oraz osoby co do której zachodzi podejrzenie, że stosuje przemoc. Podczas jednego posiedzenia wypełniano zarówno „Niebieską Kartę C i D”. Jedną z podstawowych cech występowania przemocy jest nierównowaga sił, rozumiana jako przewaga jednej ze stron nad drugą. Podstawowym zadaniem zespołu interdyscyplinarnego wynikającym z art. 9b ust 2 pkt 1 jest *diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie*. W związku z powyższym należy uznać, iż w rodzinie powinna być prowadzona jedna procedura, a działania grupy roboczej powinny w pierwszej kolejności skupić się na diagnozie sytuacji rodziny;
- Skład grup roboczych nie był dostosowany do struktury rodziny i specyfiki problemów w niej występujących. Pomimo wskazania w jednej z Niebieskich Kart A informacji dot. uszkodzeń ciała synowej oraz wzmianek na temat przebytego leczenia psychiatrycznego skarżącej (osoby podejrzanej o stosowanie przemocy), do grupy roboczej nie włączono przedstawiciela ochrony zdrowia. Nie poinformowano również osoby, co do której zachodzi podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie (synowa) o możliwości przeprowadzenia bezpłatnego badania lekarskiego celem otrzymania zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń związanych z przemocą w rodzinie. W NK A sygn. KS14319/18 wskazano, że w toku interwencji osobie doznającej przemocy udzielono pomocy medycznej – jednakże w/w informacja nie znajduje rozwinięcia w dokumentacji sprawy;
- W trakcie realizacji działań nie diagnozowano sytuacji w rodzinie w kontekście źródeł konfliktu w rodzinie, nie zbierano informacji od innych członków rodziny na temat zająć w rodzinie, na spotkania nie zaproszono świadków interwencji (pomimo ich wymieniania w formularzach Niebieskiej Karty A), mimo, że informacje uzyskane od w/w mogłyby mieć kluczowe znaczenie dla przebiegu procedury. Nie zbadano relacji wewnątrz rodzinnych, zależności ekonomicznych oraz sytuacji prawno-finansowej rodziny, których kontekst w opinii zespołu kontrolerów może mieć duże znaczenie dla sposobu prowadzenia i rozstrzygnięcia procedury. Sposób prowadzenia sprawy skupiał się bardziej na gromadzeniu jakiegokolwiek dokumentacji niż na ustaleniu okoliczności sprawy i dokonaniu rozeznania sytuacji w rodzinie w celu potwierdzenia lub wykluczenia występowania zjawiska przemocy;
- Akta spraw nie zawierają dowodów na prowadzenie systematycznego monitoringu sytuacji rodziny przez pracowników socjalnych i dzielnicowego, co stanowi zaniechanie realizacji przez w/w obowiązku wskazanego w §10 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta. Powyższe stanowi również zaniechanie przez członków grupy roboczej obowiązków wskazanych w art. 9a ust. 13, a także art. 9d ust 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którym: *przedstawiciele podmiotów, o których mowa w ust. 2, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę*

współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Z uwagi na brak jakiejkolwiek dokumentacji sporządzonej przez przedstawicieli Policji nie ma również możliwości odniesienia się do zarzutu skarżącej dot. stronniczego prowadzenia procedury przez Policję;

- Udokumentowany kontakt z rodziną wynika z jednej notatki służbowej pracownika socjalnego, który złożył wizytę w miejscu zamieszkania rodziny w dniu 22 października 2018 r. [zał. Nr 3] Ponadto akta spraw zawierają notatki pracownika socjalnego sporządzane z wizyt jednej ze stron w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, bądź przeprowadzonych rozmów telefonicznych. Kontakty te dotyczyły przedstawienia przez zainteresowanych dalszych zarzutów wobec drugiej strony. Członkowie grup roboczych w żaden sposób nie weryfikowali otrzymywanych informacji [zał. Nr 4, 5, 6, 7, 8 i 9]. Notatki te stanowią zbiór subiektywnych opinii stron objętych procedurą bez krytycznego odniesienia się do ich zawartości przedstawicieli grupy roboczej, w tym OPS;
- Notatki służbowe (dot. sygn. KS14319/180) udostępnione przez OPS, dot. telefonicznych rozmów ze skarżącą z dnia 10.10.2018r. oraz 19.11.2018r. nie zostały podpisane przez osobę sporządzającą [zał. nr 8 i 9];
- W dokumentacji brak jest weryfikacji dot. funkcjonowania w rodzinie i środowisku rówieśniczym małoletniego dziecka. Stała współpraca z oświatą i wymiana informacji na temat funkcjonowania dziecka w rodzinie umożliwiłaby weryfikację relacji dziecka z rodzicami, a w szczególności sprawdzenie wiarygodności informacji uzyskanych od skarżącej, sugerujących spożywanie przez synową alkoholu w obecności małoletniego dziecka oraz ograniczania przez syna i synową kontaktów skarżącej z wnukiem;
- W dokumentacji obu procedur znajdują się deklaracje zgody na przetwarzanie danych osobowych osoby objętej procedurą, co jest niezgodne z art. 9c ust. 1 i 9 d ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015. poz. 1390) [zał. nr 10];
- Procedura prowadzona w oparciu o „Niebieską Kartę A” sygn. KS 14319/180 urywa się na protokole posiedzenia grupy roboczej i karcie monitoringu datowanych na 26.XI.2018 r. [zał. nr 11]. W procedurze prowadzonej w oparciu o „Niebieską Kartę A” sygn. KS 13857/18 znajdują się ponadto notatki pracownika socjalnego z dn. 10 i 12 grudnia 2018r. [zał. Nr 6 i 7] oraz pismo informujące, iż jeden z członków rodziny nie podjął się realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego [zał. Nr 12];

Odnosząc się do zarzutu osoby składającej skargę, dotyczącego przewlekłego prowadzenia sprawy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie udzielenia skarżącej pomocy pieniężnej na zakup opału i uregulowanie rachunków za media należy stwierdzić, iż zarzuty te nie znajdują uzasadnienia. Wniosek o pomoc osoby zainteresowanej, datowany co prawda na 13 listopada 2018 r. wpłynął do GOPS w Łącznej dopiero w dniu 23 listopada. Wywiad środowiskowy został przeprowadzony w dniu 29 listopada 2018 r. W dniu 12 grudnia 2018 r. wydana została decyzja znak: GOPS.5102.Zcs.85.XII.2018 [zał. Nr 13], przyznająca osobie zainteresowanej (pomimo przekroczenia kryterium dochodowego) specjalny zasiłek celowy w wysokości 300 zł.

Gf

domyja

VI. Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Na podstawie zebranych informacji zespół kontrolerów stwierdza, iż **skargę należy uznać w części za zasadną**. Brak dokumentowania wizyt monitorujących sytuację rodziny przez członków grupy roboczej oraz brak jakichkolwiek dokumentów, informacji, wniosków ze strony przedstawicieli Policji dot. sytuacji skarżącej i jej rodziny, skutkuje koniecznością uznania skargi częściowo za zasadną.

1. Sposób prowadzenia procedury nie spełnia standardów wynikających Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
2. Pomoc pieniężna, w formie specjalnego zasiłku celowego została udzielona w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **negatywnie**. W czasie kontroli stwierdzono szereg nieprawidłowości dotyczących zaniechania realizacji obowiązków służbowych, które w istotny sposób wpłynęły na jakość pomocy świadczonej rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty”. Sposób prowadzenia procedury nie spełnia większości standardów określonych Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta i zawiera elementarne braki w postaci braku diagnozy i kompleksowego planu pomocy. Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiada Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego Pani Bernardyna Wasińska.

VII. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

– sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Panią Bernardynę Wasińską – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z w/w.

VIII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 18 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie Dz.U. Nr 126, poz. 718).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Kielce, 30 stycznia 2019 r.

Data podpisania protokołu

12.02.2019 r.

Ze strony kontrolującej:

Grzegorz Trąpcia
Łucja Anna

Ze strony kontrolowanej:

WOJCI GMINY
mgr inż. Romuald Kowaliński

Wopelty i

Ma

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Mariusz Posek
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA